

Temat: Z JAKICH CZĘŚCI SKŁADA SIĘ MSZA?

a) Cel dydaktyczny: Uczestnik zapoznaje się z budową Mszy Świętej i odkrywa jej znaczenie.

b) Cel wychowawczy: Uczestnik rozumie znaczenie Eucharystii i jej poszczególnych części, dzięki czemu może właściwie i czynnie uczestniczyć w obrzędzie Mszy Świętej.

Pomoce: Biblia, kartki papieru A4, długopisy, rozsypanka z wypisanymi elementami Mszy (Aneks 1)

Treść

1. Wstęp - Modlitwa na rozpoczęcie spotkania

Animator rozpoczyna spotkanie od znaku krzyża, zapalenia świecy i krótkiej modlitwy. Duchu Święty, otwórz nasze serca i rozumy, aby treści usłyszane na dzisiejszym spotkaniu wpłynęły na nasze postępowanie oraz przybliżyły nas do Ojca w niebie. Spraw, abyśmy za sprawą Twoich darów wciąż dążyli do samodoskonalenia. Duchu Święty
Animator wita wszystkich obecnych.

2. Treść właściwa

I. Widzieć

Nasze spotkanie chciałbym/chciałabym rozpocząć od zastanowienia się, czym tak właściwie jest Msza Święta i czego w jej trakcie doświadczamy. Wobec tego zadajmy sobie pytanie:

- Dlaczego przychodzimy na Mszę Świętą? (uczestnicy odpowiadają: żeby się pomodlić, spotkać się z Jezusem, doświadczyć żywego Boga itp...)

Rozważmy teraz fragment z Pisma Świętego (Animator lub osoba chętna czyta):
„A gdy oni jedli, Jezus wziął chleb i odmówiwszy błogosławieństwo, połamał i dał uczniom, mówiąc: «Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje». Następnie wziął kielich i odmówiwszy dziękczynienie, dał im, mówiąc: «Pijcie z niego wszyscy, bo to jest moja Krew Przymierza, która za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów. Lecz powiadam wam: Odtąd nie będę już pił z tego owocu winnego krzewu aż do owego dnia, kiedy pić go będę z wami nowy, w królestwie Ojca mego». Po odśpiewaniu hymnu wyszli ku Górze Oliwnej.” (Mt 26, 26-29)

- O jakim wydarzeniu mówi ten fragment? Jakie ma on znaczenie? (wypowiedzi uczestników: mowa o ustanowieniu Eucharystii, Pan Jezus ofiarowuje nam siebie jako pokarm, bezgranicznie nam się powierza, Jego krew została przelana na odpuszczenie grzechów)

- Jakie obrzędy, które obecnie możemy zaobserwować podczas Mszy Świętej wynikają ze słów Pana Jezusa w czasie ustanowienia Eucharystii? (wzięcie przez Jezusa chleba i kielicha - przygotowanie darów, dziękczynienie - modlitwa eucharystyczna, łamanie chleba - przelamanie przez kapłana konsekrowanej hostii, podanie chleba swoim uczniom - Komunia Święta)

Podsumowanie: Dziękuję za wasze wypowiedzi. Na ich podstawie możemy stwierdzić, że układ Liturgii jest rozwinięciem gestów i słów Chrystusa, mających miejsce podczas Ostatniej Wieczerzy. Podczas Eucharystii spotykamy się z samym Jezusem - doświadczamy siły Jego miłości, która oczyszcza naszą duszę. Również w sposób bezkrwawy dotykamy tajemnicy Męki i Śmierci Chrystusa, który poświęca dla nas swe życie. Zatem dla osoby wierzącej nie ma nic bardziej wartościowego i piękniejszego od Eucharystii.

Wyjaśniliśmy sobie, co się dokonuje podczas Eucharystii, zwróćmy więc uwagę na jej strukturę. Zastanówmy się, z jakich części składa się Msza Święta i co oznacza taki podział?

II. Osądzić

Szukając odpowiedzi na powyższe pytanie, pochylmy się nad fragmentem z Pisma (animator wybiera chętną osobę do odczytania):

„Tego samego dnia dwaj z nich byli w drodze do wsi, zwanej Emaus, oddalonej sześćdziesiąt

stadiów od Jerozolimy. Rozmawiali oni z sobą o tym wszystkim, co się wydarzyło. Gdy tak rozmawiali i rozprawiali z sobą, sam Jezus przybliżył się i siedł z nimi. Lecz oczy ich były niejako na uwięzi, tak że Go nie poznali. On zaś ich zapytał: «Cóż to za rozmowy prowadzicie z sobą w drodze?» Zatrzymali się smutni. A jeden z nich, imieniem Kleofas, odpowiedział Mu: «Ty jesteś chyba jedynym z przebywających w Jerozolimie, który nie wie, co się tam w tych dniach stało». Zapytał ich: «Cóż takiego?» Odpowiedzieli Mu: «To, co się stało z Jezusem Nazarejczykiem, który był prorokiem potężnym w czynie i słowie wobec Boga i całego ludu; jak arcykapłani i nasi przywódcy wydali Go na śmierć i ukrzyżowali. A myśmy się spodziewali, że On właśnie miał wyzwolić Izraela. Tak, a po tym wszystkim dziś już trzeci dzień, jak się to stało. Nadto jeszcze niektóre z naszych kobiet przeraziły nas: były rano u grobu, a nie znalazłszy Jego ciała, wróciły i opowiadały, że miały widzenie aniołów, którzy zapewniają, iż On żyje. Poszli niektórzy z naszych do grobu i zastali wszystko tak, jak kobiety opowiadały, ale Jego nie widzieli». Na to On rzekł do nich: «O nierozumni, jak nieskore są wasze serca do wierzenia we wszystko, co powiedzieli prorocy! Czyż Mesjasz nie miał tego cierpieć, aby wejść do swej chwały?» I zaczynając od Mojżesza poprzez wszystkich proroków wykladał im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego.

Tak przybliżyli się do wsi, do której zdążali, a On okazywał, jakoby miał iść dalej. Lecz przymusili Go, mówiąc: «Zostań z nami, gdyż ma się ku wieczorowi i dzień się już nachylił». Wszedł więc, aby zostać z nimi. Gdy zajął z nimi miejsce u stołu, wziął chleb, odmówił błogosławieństwo, połamał go i dawał im. Wtedy oczy im się otworzyły i poznali Go, lecz On zniknął im z oczu. I mówili nawzajem do siebie: «Czy serce nie pałało w nas, kiedy rozmawiał z nami w drodze i Pisma nam wyjaśniał?»

W tej samej godzinie wybrali się i wrócili do Jerozolimy. Tam zastali zebranych Jedenastu i innych z nimi, którzy im oznajmili: «Pan rzeczywiście zmartwychwstał i ukazał się Szymonowi». Oni również opowiadali, co ich spotkało w drodze, i jak Go poznali przy łamaniu chleba.”

(Łk 24, 13-35)

- W jakich nastrojach byli uczniowie w drodze do Emaus i z czego to wynikało? (byli oni smutni i załamani śmiercią Pana Jezusa, nie widzieli już żadnej nadziei)

- Kiedy spojrzeli oni inaczej na swoją sytuację? Kto im w tym pomaga? (dołącza do nich Nieznajomy, który wyjaśnia im Pisma, dzięki temu otwierają im się oczy i spoglądają na minione wydarzenia w świetle Słowa Bożego)

- Kiedy uczniowie rozpoznają Pana Jezusa? (podczas łamania chleba)

- Jak myślicie, co odzwierciedla spotkanie Jezusa z uczniami przedstawione w tym fragmencie?

([1] Jezus przybył osobiście na spotkanie z uczniami - tak samo w obrzędzie wstępnym Eucharystii uświadamiamy sobie, że Pan przychodzi, aby stać się naszym towarzyszem. [2] Objawienie przez Niego Pism odpowiada liturgii Słowa. [3] Łamanie chleba odpowiada liturgii Eucharystycznej. [4] Po spotkaniu z Panem uczniowie ruszają dawać świadectwo swej wiary - tak samo my w obrzędzie końcowym jesteśmy zachęcani, aby pójść ich śladem)

Podsumowanie: Możemy zauważyć, że etapy tej opowieści odpowiadają sekwencji Eucharystii.

Wpierw musimy należycie się przygotować i nastawić na przyjęcie Pana, następnie słuchamy Słowa Bożego, które otwiera nasze serca na prawdę o Jezusie. Nakarmieni Słowem, jesteśmy zapraszani na ucztę eucharystyczną, podczas której rozpoznajemy Chrystusa jako Zbawcę i możemy Go przyjąć do serca dzięki Komunii Świętej. Z kolei na koniec Eucharystii zostajemy posłani, aby głosić świadectwo swej wiary na wzór uczniów z Emaus.

Chciałbym/chciałabym podzielić was teraz na cztery grupy (animator dzieli uczestników). Do każdej z grup zostanie przypisana poszczególna część Mszy Świętej (pierwsza grupa otrzymuje kartkę z napisem OBRZĘDY WSTĘPNE, druga - LITURGIA SŁOWA, trzecia - LITURGIA EUCHARYSTYCZNA, czwarta - OBRZĘDY ZAKOŃCZENIA. Dodatkowo każda grupa dostaje kartkę, gdzie są wypisane czynności mające miejsce podczas Mszy Świętej w formie rozsypanki - Aneks 1). Wasze zadanie polega na tym, aby do danej części Mszy wybrać elementy, które ona obejmuje. (Po określonym upływie czasu animator prosi grupy o prezentację swojej pracy)

- Jak myślicie, jaki cel ma taki podział? Zastanówcie się w grupach, czemu służą poszczególne części i zapiszcie wasze odpowiedzi na odwrocie kartki. (np. obrzędy wstępne - ich celem jest zgromadzenie wiernych, aby stanowiąc wspólnotę przygotowywali się do godnego sprawowania Eucharystii; liturgia

Słowa - w czytaniach Bóg przemawia do wiernych, objawia tajemnicę odkupienia i podaje duchowy pokarm, homilia zachęca do przyjęcia usłyszanego Słowa; liturgia Eucharystyczna - jednoczymy się z Panem Jezusem, wnosimy serca w dziękczynieniu za dar odkupienia, prosimy o trwałe skutki przyjętego Sakramentu, obrzędy zakończenia - jesteśmy wzywani do trwania w pokoju Chrystusa w swoich codziennych zajęciach i do wychwalania Pana)

Dziękuję za wasze odpowiedzi. Podział nad którym się właśnie pochyliliśmy jest najczęściej spotykany w celebracji liturgicznej, jednak istnieje również inny podział Mszy Świętej. Święta Teresa z Ávili i Święty Jan od Krzyża zaobserwowali, że podczas Mszy następują podobne etapy, co w życiu duchowym, a mianowicie: oczyszczenie, oświecenie i zjednoczenie z Bogiem.

- Co się dzieje podczas trzech wymienionych wyżej etapów? Jakie podobieństwa widzicie między dwoma różnymi podziałami Mszy? (oczyszczenie: modlimy się „spowiadam się Bogu Wszechmogącemu”, śpiewamy „Kyrie”, oświecenie: czytania rzucają światło na nasze życie i tajemnicę Boga, zjednoczenie: przyjmujemy Jezusa, jednoczymy się z Bogiem)

III. Działać

Prosiłbym/prosiłabym, aby ktoś z was przeczytał krótką wypowiedź Oli o jej postawie podczas Mszy (animatorka wybiera chętną osobę). Wysłuchajmy uważnie, gdyż naszym zadaniem będzie pomóc rozwiązać jej pewien problem...

„Mam na imię Ola i od jakiegoś czasu zauważyłam, że nie potrafię skupić się na Mszy Świętej. Chodzę na nią co niedzielę, wraz z mamą - można powiedzieć, że jest to taka niedzielna tradycja. Zazwyczaj jednak wpadam do Kościoła kilka minut przed rozpoczęciem Mszy i kończy się tak, że stoję z tyłu i mimowolnie zaczynam rozmyślać na tematy zupełnie niezwiązane z Jezusem. Czasami nawet zdarza mi się wyłączyć na dłuższy czas, wtedy powtarzam słowa po kapłanie, które mam wpojęne w pamięć (i których nie do końca rozumiem). Podczas czytań błędnie wzrokiem po obrazach i ścianach, na kazaniu zastanawiam się, co będzie na obiad... Nie obejrzę się, a organista już gra pieśń po Komunii Świętej...”

- Na czym polega kłopot Oli? Jakie jest jego źródło? (odpowiedzi uczestników)

Pomyślmy, jakie możemy dać rady Oli, ale także zadajmy pytanie sami sobie - co można zrobić, aby w skupieniu przeżywać Mszę Świętą i czerpać z niej jak najwięcej? (Animatorka dzieli uczestników na kilka małych grup i każdej z nich rozdaje arkusz papieru. Zespoły odpowiadają na zadane pytanie i przekazują plakat do uzupełnienia następnej grupie. Rund jest tyle, ile grup. Po upływie czasu następuje prezentacja zapisków i animatorka wraz z uczestnikami wyciągają odpowiednie wnioski)

Podsumowanie: Eucharystia jest nieocenioną wartością i źródłem chrześcijańskiego życia. Kolejnymi krokami, które prowadzą do jej właściwego przeżycia, są warunki owocnego uczestniczenia we Mszy Świętej wypracowane przez Kościół. Oto one:

1. Kształtowanie przez Słowo Boże - podczas Eucharystii należy uważnie słuchać czytań biblijnych, by poprawnie zrozumieć Boże wezwania. Przyjmujemy usłyszane Słowo do serca, a ono pomaga nam się otwierać na prawdę. Aby jednak uczestnictwo we Mszy było pełne, musi dojść do odpowiedzi na Słowo, np. poprzez modlitwę czy śpiew.
2. Posilanie się przy stole Ciała Pańskiego - podczas przyjmowania Komunii Świętej, Pan Jezus przychodzi do nas ze swoim miłosierdziem i czyni naszą duszę czystą. Jednoczymy się wtedy z Ciałem i Krwią Chrystusa, Bóg przychodzi do naszego serca i nas uświęca. Napęłnia nas miłością, którą możemy następnie dzielić się z innymi.
3. Składanie Bogu dziękczynienia - dziękczynienie to najbardziej autentyczna odpowiedź na wszelkie dary pochodzące od Boga. Wyrażamy Panu wdzięczność za miłość oraz łaski, którymi nas obdarza. Pamiętajmy, że Bóg Ojciec chce zawsze dla nas jak najlepiej.
4. Ofiarowanie Niepokalanej Hostii - jest to szczególnie moment, gdy składamy ofiarę Bogu z darów otrzymanych od Niego. Składamy ją, wspominając błogosławioną Mękę, Zmartwychwstanie oraz chwalebne Wniebowstąpienie Chrystusa. Dziękujemy za to, że zostaliśmy stworzeni.
5. Uczenie się składania w ofierze samego siebie - powinniśmy starać się poświęcać dla Boga, a także

dla swoich bliźnich. Składanie siebie w ofierze może się przejawiać poprzez czynienie dobrych uczynków, wyświadczenie przysług czy niesienie innym pomocy.

3. *Hasło spotkania*

„Nie człowiek istnieje dla liturgii, lecz liturgia dla człowieka”

4. *Piosenka spotkania*

„Panie, proszę, zabierz mnie”

5. *Zadanie apostoelskie*

Porozmawiaj z rówieśnikami na temat poruszony na spotkaniu i spróbuj ich zachęcić do przeżywania Eucharystii w pełnym skupieniu.

6. *Modlitwa na zakończenie*

Boże Ojcze, dziękujemy Ci za to spotkanie i za Tve przyjście do nas w Słowie Bożym.
Prosimy, abyśmy dzięki usłyszonym dziś treściom umieli godnie przeżywać Mszę Świętą.

Ojcze Nasz...

MODLITWA POWSZECHNA

ŚPIEWY RESPONSORYJNE

OGŁOSZENIA

CREDO

DUSZPASTERSKIE

KOMUNIA ŚWIĘTA

SANCTUS (AKLAMACJA ŚWIĘTY)

CZYTANIA BIBLIJNE

POZDROWIENIE WIERNYCH I

KOLEKTA (ORACJA)

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO

HOMILIA

ZNAK KRZYŻA I POZDROWIENIE WIERNYCH

UWIELBIENIE I MODLITWA

HYMN: GLORIA IN EXCELSIS DEO

PO KOMUNII

PROCESJA WEJŚCIA

EWANGELIA

AKT POKUTY

ROZESŁANIE

AKLAMACJA: KYRIE ELEISON

OBRĘD POKOJU

PRZYGOTOWANIE DARÓW OFIARNYCH

OPOWIADANIE O USTANOWIENIU I

ŁAMANIE CHLEBA

KONSEKRACJA

MODLITWA PAŃSKA

WPROWADZENIE DO LITURGII DNIA

Aneks 2 - uporządkowana rozsypanka

OBRZĘDY WSTĘPNE	LITURGIA SŁOWA	LITURGIA EUCHARYSTYCZNA	OBRZĘDY KOŃCOWE
• Procesja wejścia • Pozdrowienie ołtarza • Znak krzyża i pozdrowienie wiernych • Wprowadzenie do liturgii dnia • Akt pokuty • Aklamacja: Kyrie eleison • Hymn: Gloria in excelsis Deo • Kolekta (Oracja)	• Czytania biblijne • Śpiewy responsoryjne • Ewangelia • Homilia • Credo • Modlitwa powszechna	• Przygotowanie darów ofiarnych • Sanctus (aklamcja Święty) • Opowiadanie o ustanowieniu i konsekracja • Modlitwa Pańska • Obrzęd pokoju • Łamanie chleba i zmieszanie postaci • Komunia Święta • Uwielbienie i modlitwa po Komunii	• Ogłoszenia duszpasterskie • Pozdrowienie wiernych i błogosławieństwo • Rozesłanie